

רשומות

הצעות חוק

9 בפברואר 1977

1284

כ"א בשבט תשל"ז

עמוד

122	חוק שער המטבע (קביעה והיטלים), תשל"ז—1977
135	חוק הנזער (שפיטה; ענישה ודרכי טיפול) (תיקון), תשל"ז—1977
136	חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 12), תשל"ז—1977

חוק שער המטבע (קביעה והיטלים), תשל"ז-1977

פרק א': פרשנות

1. בחוק זה –
- "בעל טובין" – כמשמעותו בפקודת המכס 1;
- "היום הקובע" – היום שקבעה הממשלה שיחול בו שער חליפין חדש של הלירה כאמור בסעיף 3;
- "המנהל" – מנהל המכס והבלו או מי שהוא הסמיך לענין חוק זה;
- "המפקח" – המפקח על מטבע חוץ כמשמעותו בתקנות המטבע;
- "הקצבה" – היתר לרכישת מטבע חוץ שניתן לפי תקנות המטבע;
- "השער החדש" – לגבי כל מטבע חוץ – מחיר הקניה שנקבע לראשונה לאותו מטבע ביום הקובע, ואם לא נקבע לאותו מטבע מחיר קניה ביום הקובע – מחיר שקבע שר האוצר, או מי שהוא הסמיך לכך, לפי מחיר השוק ביום הקובע;
- "השער הקודם" – לגבי כל מטבע חוץ – מחיר הקניה שנקבע לאותו מטבע לאתרונו לפני היום הקובע, ואם לא נקבע לאותו מטבע מחיר קניה בששת הימים שלפני היום הקובע – מחיר שקבע שר האוצר, או מי שהוא הסמיך לכך, לפי מחיר השוק ביום שלפני היום הקובע;
- "ההתרה" – התרת רשימון לצריכה בארץ, כמשמעותה לפי פקודת המכס;
- "טובין" – טובין שיוכאו לישראל ותמורתם או חלק ממנה שולמו במטבע שנרכש מהקצבה או מתוך מילווה בין-לאומי שקבע המפקח ובמידה שקבע;
- "מחזיק", לענין מטבע חוץ – תושב ישראל, אשר בישראל או מחוצה לה רכש מטבע חוץ או מחזיק אותו ברשותו או בפיקוחו, או שהוא בעל זכות בצורה כלשהי בישראל או מחוצה לה במטבע חוץ;
- "מחיר טובין" – המחיר המקובל כמשמעותו בסעיף 130 לפקודת המכס כפי שנרשם בלירות ברשימון שהתיר גובה המכס, ובהעדר רשימון – במסמך יבוא אחר;
- "מחיר מכירה" – לגבי כל מטבע חוץ – הסכום המינימלי שסוחר מוסמך רשאי לקבל בעד אותו מטבע בעת מכירתו, כפי שנקבע לפי סעיף 5;

הגדרות

דבריו הסבר

שער החליפין והטלת ההיטלים בעקבות שינוי. החוק הוא חוק מסגרת, ובכל מקרה של פחות אפשר יהיה להתקין תקנות שיקבעו על מה יחול היטל ומה יהיה פטור ממנו, מה יהיה שיעורו של היטל ומהם המועדים לתשלום. כן יותאמו ההיטלים לנסיבות שישררו בכל פעם שהממשלה תחליט על פחות.

התנאים הכלכליים המשתנים מחייבים לעתים שינוי בשער החליפין של הלירה לעומת מטבעות חוץ. עם שינוי שער המטבע, יש מקום להטיל היטלים לספיגת רווחים הגובעים רק משינוי השער. בעבר הוטלו היטלים מכוח תקנות-שעת-חירום שתקפן הוארך בחוק לפי הצורך. החוק המוצע נועד להסדיר דרך קבע את קביעת

1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.

"מחיר קניה", לגבי כל מטבע חוץ – הסכום המינימלי שסוחר מוסמך רשאי לשלם בעד אותו מטבע בעת רכישתו, כפי שנקבע לפי סעיף 5;

"מטבע חוץ" – מטבע חוץ המפורט בתוספת הראשונה;

"סוחר מוסמך" – כמשמעותו בתקנה 3 (2) לחקנות המטבע;

"סל" או "סל מטבעות" – סל מטבעות שנקבע כאמור בסעיף 2 (ב);

"עוסק", לענין טובין – אדם שבבעלותו, ברשותו או בפיקוחו נמצא מלאי טובין למכירה או לשימוש אחר בעסקיו;

"פיחות בשער הלירה" – שינוי בשער החליפין של הלירה בהתאם להחלטת הממשלה על פי סעיף 3 שלפיה פחת מחיר הלירה;

"פיקוח רשות המכס" – כמשמעותו לפי פקודת המכס;

"רשות מוסמכת" –

(1) לגבי היטל מטבע – המפקח;

(2) לגבי היטל מלאי היטל יבוא – המנהל;

(3) לגבי היטל דלק – מנהל מינהל הדלק;

"חקנות המטבע" – תקנות ההגנה (כספים), 1941.

פרק ב' : קביעת שער המטבע

2. (א) הממשלה רשאית להחליט ששער החליפין של הלירה לעומת מטבע חוץ ייקבע על בסיס של מטבע חוץ מסויים או על בסיס של סל מטבעות.
- (ב) בבוא הממשלה לקבוע כי שער החליפין של הלירה יהיה על בסיס של סל-מטבעות תקבע אלו מטבעות חוץ ירכיבו את הסל ואת כמותו של כל מטבע חוץ בסל; הממשלה רשאית בכל עת לשנות את הרכב המטבעות בסל ואת כמותו של כל מטבע חוץ בסל.
- (ג) הודעה על קביעת הבסיס לשער החליפין ועל כל שינוי בו תפורסם ברשומות.
3. הממשלה רשאית בהודעה ברשומות לקבוע מזמן לזמן את שער החליפין של הלירה לעומת מטבע חוץ.
4. (א) קבעה הממשלה את שער החליפין של הלירה על בסיס של סל מטבעות, יהיה שר האוצר רשאי, אם ראה צורך בכך, לקבוע מדי פעם, בהתאם לשער שנקבע, את מחיר הקניה של מטבע מהמטבעות המרכיבים את הסל, ולפי זה את מחיר הקניה של מטבע חוץ אחר.
- (ב) שער החליפין של הלירה שנקבע על בסיס של מטבע חוץ מסויים יהא מחיר הקניה של אותו מטבע; שר האוצר רשאי, אם ראה צורך בכך, לקבוע מדי פעם את מחיר הקניה של כל מטבע חוץ אחר.
- (ג) שר האוצר רשאי, אם ראה צורך בכך, לקבוע מדי פעם את מחיר המכירה של כל מטבע חוץ.

דברי הסבר

בעניינים אלה יתקבלו לאחר התייעצות עם נגיד בנק ישראל, בהתאם לסעיף 41 לחוק בנק ישראל, תשי"ד-1954 הקובע:

41. הממשלה תיוועץ בנגיד בנק ישראל לפני כל החלטה הנוגעת לשער החליפין של הלירה.

סעיפים מוצע לקבוע בחוק את סמכותה של הממשלה להחליט על הבסיס שלפיו ייקבע שער החליפין של הלירה. שער החליפין יוכל להיות על בסיס מטבע חוץ מסויים או על בסיס סל מטבעות שאת הרכבו תקבע הממשלה. כן מוצע לקבוע בחוק את סמכות הממשלה להחליט על שינוי שער החליפין. החלטות הממשלה

2 ע"ר 1941, תוס' 2, עמ' 1380; ס"ח תשל"ד, עמ' 89.

(ד) מחירי קניה ומכירה של מטבע חוץ יכול שייקבעו דרך כלל או לעסקאות בסכום מסויים.

(ה) שר האוצר רשאי להורות בדבר דרכי ההודעה על מחירי קניה ומכירה של מטבע חוץ.

(ו) נקבעו מחירי קניה או מכירה למטבע חוץ, לא יקבל סוחר מוסמך בעד מטבע חוץ בעת מכירתו סכום העולה על מחיר המכירה ולא ישלם בעד מטבע חוץ בעת רכישתו סכום הנמוך ממחיר הקניה, אלא אם הורה המפקח אחרת לגבי סוג ענינים או ענין מסויים.

(ז) הוראות סעיף זה לא ימנעו גביית עמלות מקובלות בידי סוחר מוסמך.

5. סמכות הנתונה לשר האוצר לפי סעיף 4, רשאי הוא לאצול לבנק ישראל כולה, מקצחה או בסייגים.

אצילת סמכויות

6. תל פירות בשער הלירה, יפורסם ברשומות, תוך שבעה ימים מהיום הקובע, השער הקודם והשער החדש של מטבע חוץ.

פרסום שער קודם וחדש

פרק ג': היטל מטבע

7. (א) חל פירות בשער הלירה, רשאי שר האוצר לקבוע בתקנות כי מחזיק מטבע חוץ ביום הקובע או לאחריו ישלם עליו היטל מטבע ולקבוע מועדים לתשלום ההיטל.

היטל מטבע

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א) מותר להתקין אם דרך כלל ואם לסוגים של מחזיקים במטבע חוץ, של צורות החזקתו או של מטרות החזקתו.

8. שיעורו של היטל מטבע לא יעלה על ההפרש שבין השער החדש לבין השער הקודם של אותו מטבע חוץ.

שיעור ההיטל

דברי הסבר

הפרסום וההודעה על מחירים. משנקבעו מחירי קניה ומכירה יחויבו הבנקים הסוחרים המוסמכים לפעול לפיהם, אלא אם הורה המפקח על מטבע חוץ אחרת.

מוצע כי את הסמכות לקבוע מחירי קניה ומכירה יוכל שר האוצר לאצול לבנק ישראל.

6 פעיף החליטה הממשלה על שינוי בשער החליפין, שלפיו פחת מחיר הלירה, יפורסם ברשומות השער הקודם והשער החדש של כל מטבע חוץ מהמנויים בתוספת. על פי ההגדרות שבסעיף 1, השער הקודם והשער החדש יהיו מחירי הקניה שנקבעו לפני ואחרי היום שבו חל שער החליפין חדש, ואם למטבע מסויים לא נקבע מחיר קניה ביום הקובע או בששת הימים שקדמו לו, ייקבעו השער הקודם והשער החדש לפי מתיר השוק.

7 פעיף מוצע להסמיך את שר האוצר להטיל על מחזיקי מטבע חוץ היטל בשיעור שלא יעלה על ההפרש שבין השער החדש לבין השער הישן של הלירה.

פעיפים לפי תקנות ההגנה (כספים), 1941, חייב אדם הנמצא בישראל למכור מטבע חוץ שברשותו, לשר האוצר או למו שנתמנה לכך על ידו, במחיר שייקבע על-ידי שר האוצר או מטעמו. לפי הוראת שניתנו מכות התקנות, המכירה נעשית לבנקים סוחרים מוסמכים. על מחירי הקניה והמכירה נמסר לבנקים בחוזרי בנק ישראל.

כאשר שער החליפין ייקבע על בסיס של סל מטבעות יוסמך שר האוצר לקבוע מחירי קניה לאחד המטבעות המרכיבים את הסל בהתאם לשער שנקבע ולפי זה לקבוע מחירי קניה למטבעות חוץ אחרים. אם שער החליפין פין ייקבע על בסיס של מטבע חוץ מסויים יהיה שער זה מחיר הקניה של אותו מטבע ושר האוצר יהיה רשאי לקבוע מחירי קניה של מטבעות חוץ אחרים.

בכל אחד ממקרים אלה יהיה השר רשאי לקבוע את מחיר המכירה של מטבע חוץ.

מוצע לאפשר גמישות בנושא זה, היינו, קביעת מחירים לכל מטבע חוץ או לסוגים מסויימים, קביעת מחירים כללית או לפי גודל העסקה, וכן לאפשר גמישות בדרך

9. המחזיק לאחר היום הקובע במטבע חוץ שבהיתר להחזקתו, שניתן לפי תקנות המטבע, נקבע כי יש למכרו במחיר המכירה שייקבע ליום מכירתו, לא יהא חייב בהיטל מטבע.
10. החייב בהיטל מטבע ימסור למפקח דין וחשבון ובו פרטים על מטבע חוץ שהחזיק ביום הקובע כפי שהורה המפקח.
11. אם עקב מעשה או מחול בניגוד לתקנה 6 לתקנות המטבע, שהחייב בהיטל מטבע שותף להם, לא הגיע מטבע החוץ לידיו, ישלם קנס בשיעור מההיטל כפי שיקבע שר האוצר בתקנות, ושלא יעלה על 24 אחוזים לשנה, מן המועד המוקדם ביותר שבו צריך היה מטבע החוץ להגיע לידיו אילולא המעשה או המחול האמורים ועד יום תשלום הקנס בפועל.

פרק ד': היטל מלאי

12. חל פירות בשער הלירה, רשאי שר האוצר לקבוע בתקנות כי עוסק ישלם היטל מלאי על טובין שרשימונם הותר לצריכה בארץ לפני היום הקובע, והם בבעלותו, ברשותו או בפיקוחו, ולקבוע מועדים לתשלום ההיטל.
13. מי שהוכיח להגנת דעתו של המנהל שהטובין שעליהם נחתיב בהיטל מלאי לא היו בבעלותו ביום הקובע, לא יהיה חייב בתשלום ההיטל אם מסר למנהל את שמם ומענם של מי שהיו הבעלים באותו יום ואת הפרטים שהורה עליהם המנהל לפי סעיף 18.
14. (א) שיעורו של היטל מלאי לא יעלה על סכום המורכב משני אלה:
 (1) שיעור ממחיר הטובין כשהוא מחושב לפי השער הקודם, השווה לשיעור העלייה של השער החדש לעומת השער הקודם;
 (2) ההפרש בין סך כל סכום המסים שהיו משתלמים על הטובין אילו שולמו ערב היום הקובע לבין סך כל סכום המסים שהיו משתלמים על הטובין אילו שולמו ביום הקובע כשמחירם מוגדל בשיעור העלייה של השער החדש לעומת השער הקודם, אולם אם סכום המסים על הטובין ביום הקובע קטן מהמסים ערב היום הקובע יופחת סכום ההפרש המחושב לפי פסקה זו מן הסכום המחושב לפי פסקה (1).

דברי הסבר

- סוגי הטובין שעליהם יוטל ההיטל, בהתאם לתנאים שיש-
 ררו ולמטרות המדיניות הכלכלית.
- 13 סעיף 13 מחזיק מלאי שאיננו שייך לו אשר ימסור דו"ח ופרטים על בעל המלאי, לא יחוייב בהיטל.
- 14 סעיף 14 השיעור המירבי של היטל המלאי ייקבע על פי שיעור העלייה של שער החליפין לעור-
 מת השער הקודם ועל פי ההפרש בין המיסים, הנקבעים על פי המחיר, לפני הפיתוח ולאחריו.
- כאשר הטובין עברו מן היבואן אל הסיטונאי או הקמ-
 עונאי אין אפשרות לודא מה היה המחיר שנרשם ברשימו
 היבוא. מוצע לכן כי שר האוצר יוכל לקבוע שיעורים
 שרואים אותם כרווח היבואן והסיטונאי ושיעורים אלה
 יופחתו מן המחיר ששילם בעל המלאי לצורך חישוב
 ערך המלאי.
- 9 סעיף 9 לעתים נקבע בהיתר לרכישת מטבע חוץ או להחזקתו, כי כאשר יימכר המטבע לסו-
 הר מוסמך יחושב שער החליפין לפי השער של יום המ-
 כירה. מוצע לקבוע כי במקרה זה לא יהיה מחזיק מטבע
 חוץ שהגיע לידיו לאחר היום הקובע חייב בהיטל.
- סעיפים 10 ו-11 שער חליפין חדש יוגש למפקח על מטבע
 חוץ. אם מטבע חוץ היה צריך להגיע לידי אדם ולא
 הגיע לידיו עקב עבירה שלו על תקנות ההגנה (כספים),
 1941 - ישולם קנס.
- 12 סעיף 12 פירות בשער הלירה מעלה את הערך בלי-
 רות של טובין מיובאים: מוצע להסמיך את
 שר האוצר להטיל היטל על מי שמחזיק טובין כאלה
 כמלאי למכירה או לשימוש בעסקיו, אם תמורתם שולמה
 במטבע חוץ שנרכש בהיתר. מוצע לאפשר גמישות לענין

(ב) שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות שיעור ממחיר ששילם סיטונאי תמורת טובין שרואים אותו כרווח היבואן, ושיעור ממחיר ששילם קמעונאי תמורת טובין שרואים אותו כרווח היבואן והסיטונאי; נקבעו שיעורים כאמור, יראו את מחיר הטובין לענין חלק ההיטל המחושב לפי סעיף קטן (א) (2) שחייב בו סיטונאי או קמעונאי, כמחיר ששילם תמורת הטובין בניכוי רווח היבואן או בניכוי רווח היבואן והסיטונאי, לפי הענין.

(ג) לענין סעיף זה –

“מסים” – מכס, מס קניה ותשלומי חובה לפי תקנות שעת חירום (תשלומי חובה), תשי”ח–1958, וכל היטל אחר המוטל על יבוא טובין;

“סיטונאי” – עוסק שמרבית הטובין שבבעלותו, ברשותו או בפיקוחו נועדו למכירה בסיטונות או לשימוש אחר בעסקיו שאינו מכירה, למעט יבואן;

“קמעונאי” – עוסק שאינו יבואן ואינו סיטונאי.

(ד) נתקיימו בטובין הנראות סעיפים 156, 160, 160א או 160ג לפקודת המכס או הנראות תקנות 17 או 18 לתקנות שעת חירום (תשלומי חובה), תשי”ח–1958, יהיה דין חלק ההיטל המחושב לפי סעיף קטן (א) (2) כדין מכס או תשלומי חובה לענין אותם סעיפים או תקנות.

(ה) הוכח להגנת דעתו של המנהל כי מחיר הטובין שונה במידה ניכרת ממחירם המקובל כמשמעותו בסעיף 130 לפקודת המכס ביום הקובע, רשאי הוא לחשב את ההיטל לפי מחירם המקובל ביום הקובע.

15. (א) היה בבעלותו, ברשותו או בפיקוחו של עוסק מלאי טובין שיובאו על פי יותר מרשימון אחד או מסמך יבוא אחר אחד ולא ניתן לקבוע על פי איזה רשימון או מסמך כאמור יובא כל חלק מן המלאי – יראו את הטובין שבמלאי כאילו יובאו על פי הרשימונים או המסמכים שתאריכם מאוחר.

היום טובין

(ב) שר האוצר רשאי לקבוע כללים לקביעת מקור הטובין לצורך חישוב היטל מלאי שחייב בו עוסק שחלק מהטובין שבבעלותו, ברשותו או בפיקוחו יובאו על ידו וחלקם רכש מאחר.

16. (א) שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות –

פטורים

(1) פטור מהיטל מלאי – על טובין שלפני היום הקובע עכרו בישראל תהליך עיבוד או שימשו בייצור, ועל ציוד שהעוסק משתמש בו לצורך עסקו ואינו מיועד למכירה;

דברי הסבר

סעיף 15 מוצע כי כאשר יש ברשותו של עוסק מלאי ממשלוחי יבוא שונים ולא ניתן לקבוע על פי איזה רשימון יובא כל חלק מהמלאי, יפעלו על פי ההנחה שהטובין מוצאים ממחסניו של העוסק על פי סדר כניסתם.

סעיף 16 מוצע לאפשר לקבוע בתקנות פטורים מהיטל מלאי לגבי טובין שעובדו או שימשו בייצור בישראל, טובין שאינם מיועדים למכירה ומלאי מת, וכן לגבי סכום היטל קטן.

הוראות פקודת המכס ותקנות תשלומי חובה הנזכרות בסעיף קטן (ד) מסדירות הישבון של מכס או תשלומי חובה ששולמו במקרים מסויימים, כגון על טובין שיובאו ויוצאו תוך ששה חדשים ועל טובין ששימשו בייצור. מוצע כי הוראות אלה יחולו גם על החלק מהיטל המלאי המ-חושב לפי הפרשי מכס, מס קניה ותשלומי חובה לפני הפיחות ואחריה.

במקרה שמחיר הטובין ביום הפיחות שונה במידה ניכרת ממחירם כפי שנרשם בעת התרתם מהמכס, ניתן יהיה לחשב את ההיטל לפי המחיר ביום הפיחות.

3 ס"ח תשי"ט, עמ' 18; תשל"ג, עמ' 84; תשל"ד, עמ' 90.

- (2) פטור מהיטל מלאי על מלאי מת, ומתי ניתן לראות טובין כמלאי מת;
 (3) פטור מהיטל מלאי כאשר סכום ההיטל אינו עולה על סכום שנקבע בהן,
 או הפחתת סכום כאמור מהיטל מלאי.

17. תקנות לפי סעיפים 12 ו-14 עד 16 – מותר להתקין דרך כלל או לסוגי טובין או לסוגי עוסקים.

18. (א) עוסק שבבעלותו, ברשותו או בפיקוחו מלאי טובין שעליהם חל היטל מלאי, ומי שעסקו יבוא טובין שעליהם חל ההיטל, ימסור למנהל דין וחשבון ובו פרטים על הטובין כפי שהורה המנהל ובמועד שהורה.

(ב) הוראה לפי סעיף קטן (א) יכול שתהיה כללית או לסוגים מסויימים של עוסקים או לעוסק מסויים; נתינתה תהיה כדין אם פורסמה בשלושה עיתונים יומיים היוצאים לאור בישראל או אם נמסרה לידי של העוסק ותחילתה ביום שנקבע בה.

(ג) לא הגיש אדם דין וחשבון כאמור בסעיף קטן (א) עד למועד שנקבע לכך, ייווסף קנס של 20% על סכום היטל המלאי שהוא חייב בו, ומששילם החייב את הקנס לא יינקטו הליכים פליליים נגדו על שלא הגיש את הדין וחשבון; המנהל רשאי להקטין את הקנס מטעמים מיוחדים שיירשמו.

19. (א) נמסר דו"ח לפי סעיף 18, רשאי המנהל לעשות אחת מאלה:

- (1) לאשר את הדו"ח ולקבוע לפיו את סכום ההיטל;
 (2) לקבוע לפי מיטב שפיטתו את סכום ההיטל, אם יש לו טעמים סבירים להניח שהדו"ח אינו נכון;
 (3) לאשר את הדו"ח אישור זמני ולדרוש תשלום ההיטל המגיע לפיו, בלי לפגוע בזכותו לקבוע אחרי כן את סכום ההיטל לפי פסקה (2).

(ב) לא נמסר דו"ח לפי סעיף 18, רשאי המנהל לקבוע לפי מיטב שפיטתו את סכום ההיטל שחייב העוסק לשלמו.

20. (א) החולק על שומה לפי סעיף 19 רשאי להשיג עליה בכתב מנומק לפני המנהל תוך ארבעה עשר יום מיום שהומצאה לו הודעת השומה או תוך מועד מאוחר מזה שהתיר המנהל מטעמים מיוחדים, ובלבד שאם נעשתה שומה משום שלא הוגש דין וחשבון רשאי העוסק להשיג עליה רק אם הגיש את הדין וחשבון תוך התקופה האמורה או תוך תקופה שהתיר המנהל.

(ב) הגיעו החייב בהיטל והמנהל להסכם בדבר ההיטל המגיע, תתקן השומה לפי זה; לא הושג הסכם – יחליט המנהל בהשגה, ורשאי הוא לקיים את השומה, להגדילה או להקטינה.

דברי הסבר

כדי להרתיע מפני אי הגשת דו"ח במועד מוצע שיווסף קנס על סכום היטל המלאי. תשלום הקנס ימוע העמדה לדין בשל האיחור בהגשת הדו"ח.

כדי להתאים את ההיטל לתנאי המשק המש-
 17. טעיף תנים מוצע לאפשר לשר האוצר להתקין תקנות בדבר הטלת ההיטל וקביעת הפטורים דרך כלל או לפי סוגי טובין או עוסקים.

ההיטל יחושב על פי הנתונים שבדו"ח שנמסר
 18. טעיף 19-23 למנהל המכס והבלו. אם לא נמסר דו"ח או אם יש למנהל יסוד להניח שהדו"ח אינו נכון, ישום את המס לפי מיטב שפיטתו. החולק על שומה רשאי להשיג

דו"ח על מלאי יימסר למנהל המכס והבלו
 18. טעיף ויכלול פרטים כפי שיוזרה המנהל, אם בהו" דעה שנמסרה לחייב בהיטל ואם בהודעה שפורסמה בעתונות.

- (ג) הודעה על ההסכם או החלטת בהשגה, כשהיא מנומקת, תומצא לחייב בהיטל.
 (ד) לא החליט המנהל כאמור בסעיף קטן (ב) תוך שנה מיום הגשת ההשגה, יראו את ההשגה כאילו נתקבלה.

21. (א) הרואה עצמו מקופח בהחלטת המנהל בהשגה לפי סעיף 20 רשאי לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי תוך שלושים יום מיום שהומצאה לו החלטתה.
 (ב) הערעור יידון בפני שופט יחיד וישמע בדלתיים סגורות, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת לפי בקשת המערער.
 (ג) בית המשפט יאשר, יפחית, יגדיל או יבטל את השומה, או יפסוק באופן אחר כפי שיראה לנכון.
 (ד) חובת הראיה כי השומה היא מופרזת תהיה על המערער.

ערעור

22. שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות סדרי דין בדבר הגשת ערעור ותדיון בו, לרבות תשלום אגרות, הוצאות, מתן ערובה והגשת ראיות.

תקנות סדרי דין

23. הגשת השגה או ערעור אין בה כדי לדחות את תשלום ההיטל על פי השומה, אלא אם הורה בית משפט אחרת.

השגה וערעור אינם דוחים תשלום

פרק ה': היטל יבוא

24. חל פיצוח בשער הלירה, רשאי שר האוצר לקבוע בתקנות כי בעל טובין ישלם היטל יבוא על טובין שרשימוגם טרם הותר לצריכה בארץ.

היטל יבוא

25. היטל יבוא לא יעלה על שיעור ממחיר הטובין כשהוא מחושב לפי השער הקודם, השווה לשיעור העליה של השער החדש לעומת השער הקודם.

שיעור היטל יבוא

26. (א) הטובין המפורטים להלן יהיו פטורים מהיטל יבוא:

טובין פטורים מהיטל יבוא

- (1) טובין שתמורתם שולמה במטבע חוץ של בעל הטובין שהחזוק בידו כדין, ושלא נרכש בהקצבה, ואין חל עליו היטל מטבע לפי חוק זה;
- (2) טובין שתמורתם שולמה או חשולם במטבע שנרכש בהקצבה לפי השער החדש או במטבע חוץ ששולם עליו היטל מטבע;
- (3) טובין שנתקבלו מספק תמורת טובין אחרים שיובאו לפני כן, שרשימוגם הותר לצריכה בארץ, אך הוחזר מאת היבואן לספק ללא תמורה נוספת;
- (4) טובין שיובאו ללא תמורה במסגרת אחריותו של ספק;
- (5) טובין שיובאו על פי רשיון יבוא כללי, תשל"ג-1973*;
- (6) טובין שלא יימסרו לצריכה בארץ;
- (7) טובין שנרשמו למטרות שטעון או מעבר כאמור בסעיף 62 לפקודת המכס.

דבריי הסבר

טובין מיובאים שרשימוגם טרם הותר כאמור, בשיעור שיקבע בהתאם לשינוי שחל בשער הלירה.

עליה בכתב, והחלטת המנהל בהשגת תהיה מנומקת. על החלטת זו ניתן לערער לפני בית המשפט המחוזי.

סעיף 26 חות יוצר ריזוח אצל המחזיק ולכן אין מקום להטלת היטל יבוא.

טעמים בדומה להיטל המלאי המוטל על טובין מיובאים שרשימוגם הותר לצריכה בארץ, יוסמך שר האוצר להיטל, במקרה של פיצוח, היטל על

4 ק"ת תשל"ג, עמ' 574, עמ' 3501.

(ב) אם רק חלק מן התמורה ששולמה בעד הטובין הוא כאמור בפסקאות (1) ו-(2) לסעיף קטן (א), ישולם ההיטל על יתרת התמורה בלבד.

27. לענין חישוב מס קניה לפי חוק מס קניה (סחורות ושירותים), תשי"ב-1952, § 5, על טובין שנתחייבו בהיטל יבוא, לא יובא בחשבון היטל היבוא.

פרק ו': מועד תשלום, פטור והחזר

28. היטל מלאי החל על טובין שעדיין לא סולקו מפיקוח רשות המכס והיטל יבוא ישולמו במלואם לפני סילוק הטובין מפיקוח רשות המכס, וכל עוד לא שולם ההיטל לא יסולקו הטובין.

29. (א) בתקנות יכול שייקבע פטור מתשלום היטל מלאי או היטל יבוא לגבי טובין שהחייב בתשלום קיבל בעדם את תמורתם, כולה או מקצתה, לפני היום הקובע אך הבעלות בהם עוד לא הועברה לקונה.

(ב) פטור כאמור בסעיף קטן (א) יכול שייקבע דרך כלל או לסוגי עוסקים או לסוגי טובין או לסוגי עסקאות, ויכול שיוחנה בתנאים.

30. ראה המנהל כי חלק מתמורתם של טובין שמוטל עליהם היטל מלאי או היטל יבוא עוד לא שולם וכי הוא ישולם במטבע שנרכש בהקצבה לפי השער החדש, או שולם באשראי במטבע חוץ שייפרע במטבע שנרכש בהקצבה, או שולם לפני היום הקובע במטבע שנרכש בהקצבה לפי שער הגבוה מהשער הקודם, לא יובא בחשבון החלק מן התמורה או מן המטבע המחושב לפי השער החדש, או לפי שער הגבוה מהשער הקודם, לפי הענין.

31. היה למנהל יסוד להניח שטובין החייבים בהיטל מלאי או היטל יבוא ניוזקו לפני היום הקובע, או שבעודם בפיקוח רשות המכס ניוזקו, אבדו, הושמדו או נעזבו לרשות המכס, יפחית את ההיטל, יחזירו או יפטור ממנו, כולו או מקצתו, הכל לפי הענין.

דברי הסבר

הצדקה, כגון כשהמחיר נקבע בין הצדדים באופן סופי והמוכר אינו רשאי להוסיף עליו.

סעיפים במקרים שבהם תמורת הטובין המיובאים 30 ו-31 תשולם מהקצבת מטבע חוץ לפי השער החדש או לפי שער שהוא גבוה מהשער הקודם, אין מקום לגביית היטל, שהרי הוא מחושב לפי הפרש השערים. הסמכות לבדוק את פרטיה של כל עסקה שלגביה נטען כי התמורה בה שולמה כאמור, תהיה בידי מנהל המכס והבלו. הוא הדין לגבי טובין אשר ניוזקו או אבדו לפני היום שבו שונה שער החליפין.

אחת הדרכים לקביעת שיעורי המס לפי חוק מס קניה (סחורות ושירותים), תשי"ב-1952, היא באחוזים ממחירן הסיטוני של הסחורות. מוצע כי היטל היבוא לא יובא בחשבון בחישוב המס.

לשם פישוט הליכי הנביה ויעולם מוצע כי סעיף 28 היטל החל על טובין שטרם סולקו מפיקוח רשות המכס ישולם לפני סילוקם.

סעיף 29 יש שתשלום מחירם של טובין מתבצע לפני המסירה והעברת הבעלות לקונה. מוצע לאפשר לפטור את המוכר מתשלום היטל במקרה כזה, כאשר יש לדבר

5 ס"ח תשי"ב, עמ' 344.

פרק ז': היטל דלק

- הגדרות 32. בפרק זה –
"דלק" – הטובין המפורטים בתוספת השניה;
"חברה לשיווק דלק" – מי שמייבא נפט גלמי או מוצריו ומשווק דלק בישראל, או מי שמחזיק דלק במקום ייצור כמשמעותו בחוק הבלו על דלק, תשי"ח-1958.
- היטל דלק 33. (א) חל פיחות בשער הלירה, רשאי שר האוצר לקבוע בתקנות כי חברה לשיווק דלק המחזיקה דלק ביום הקובע תשלם עליו היטל דלק ומועדים לתשלום ההיטל.
(ב) דלק שמוטל עליו היטל דלק לא יוטלו עליו היטל מלאי והיטל יבוא.
- שיעור היטל דלק 34. (א) שיעורו של היטל דלק לא יעלה על סכום ההפרש שבין עלות הדלק על פי השער הקודם ובין אותה עלות כשהיא מחושבת על פי השער החדש;
בסעיף זה, "עלות דלק" – כל ההוצאות הקשורות ברכישת דלק, הובלתו, ביטוחו, החסנתו וזיקוקו עד ליציאתו מבית הזיקוק.
(ב) מימנה חברה לשיווק דלק רכישת דלק, כולה או מקצתה, באשראי במטבע חוץ שאושר לפי תקנות המטבע, רשאי המנהל לפטור את החברה מן ההיטל בשיעור האשראי שטרם נפרע.
- הגשת דרי"ח 35. (א) חברה לשיווק דלק החייבת בהיטל דלק תמסור למנהל במועד שהורה, דין וחשבון ובו פרטים על הדלק שהחזיקה ביום הקובע כפי שהורה.
(ב) לא הוגש דרי"ח כאמור בסעיף קטן (א) עד למועד שנקבע לכך, ייוסף קנס של 20% על סכום היטל הדלק, שהחברה חייבת בו ומששילמה את הקנס לא ייבטל הליכים פליליים נגדה על אי הגשת הדרי"ח; המנהל רשאי להקטין את הקנס מטעמים מיוחדים שיירשמו.

פרק ח': הנוראות כלליות

- תקפן של תקנות 36. (א) תקנות הקובעות שיעורו של היטל לפי חוק זה סעונות אישורה של ועדת הכספים של הכנסת (להלן – הוועדה) תוך שלושה חדשים מיום פרסומן.
(ב) תקפן של תקנות כאמור בסעיף קטן (א) יפקע בתום שלושה חדשים אם לא אושרו או בוטלו בהחלטה של הוועדה לפני תום שלושת החדשים האמורים.

דברי הסבר

שיעורו של היטל הדלק ייקבע לפי ההפרש בין עלות יות הדלק המחושבות לפי השער הקודם והשער החדש, אך אם החייב בהיטל מימן את רכישת הדלק באשראי במטבע חוץ ניתן להפחית את ההיטל בהתאם לחלק האשראי שטרם נפרע.

סעיף 36 סעיף ו(ב) לחוק יסוד: משק המדינה קובע: "(ב) מסיים, מילות חובה, תשלומי חובה אחרים

סעיפים מחיריהם המכסימליים של מוצרי דלק נקב-32-35 בעים על פי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957. הוצאות במטבע חוץ הן חלק ניכר מעלות הדלק, והן מחושבות לענין קביעת המחיר לפי שער החליפין ביום מכירת הדלק לצרכן. על כן יש מקום להטלת היטל על מלאי דלק המוחזק בידי חברה לשיווק דלק או בידי חברה המחזיקה דלק לשם עיבודו או מחזיקה גו נפט מעובה לשם מילוי מכלים.

6 ס"ח תשי"ח, עמ' 160; תשכ"ד, עמ' 2; תשכ"ח, עמ' 157.

37. היטל לפי חוק זה ישולם על אף האמור בהוראות החוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט—
1959.⁷

יבוא לפי חוק
לעידוד השקעות
הון

38. על גביית היטל ותשלומים אחרים לפי חוק זה תחול פקודת המסים (גביה)⁸.

גביה

39. (א) רשות מוסמכת רשאית, בצו, לקבוע מועד מאוחר מהקבוע בתקנות או מועד נוסף
לסילוק היטל מלאי, היטל יבוא או היטל דלק, את מקום סילוקו ואת דרכי הסילוק, ורשאית
היא לקבל מהחייב בהיטל כאמור התחייבות לסילוקו וערובה לקיום התחייבות זו.

סמכויות לשנות
מועדים ודרכי
משלום

(ב) רשות מוסמכת רשאית לדחות למועד אחר, בתנאים הנראים לה, סילוק היטל
מלאי או היטל יבוא, כולו או מקצתו.

40. (א) דחתה רשות מוסמכת את המועד לסילוק היטל, כולו או מקצתו, ישלם החייב
בהיטל ריבית בשיעור של 22 אחוזים לשנה על הסכום שתשלמו נדחה, מן היום שנקבע
לסילוק היטל עד יום פרעונו בפועל.

תשלום ריבית
קנס

(ב) מי שחייב בהיטל ולא סילק אותו, כולו או מקצתו, במועד שהיה עליו לסלקו
והרשות המוסמכת לא דחתה את המועד לסילוקו, יהיה חייב בתשלום קנס בשיעור 2.5
אחוזים לחודש או חלק ממנו על הסכום שלא שולם במועד, מן היום שנקבע לסילוק היטל
עד יום פרעונו בפועל.

(ג) לענין גבייתם, דין הריבית והקנס כדין ההיטל.

(ד) הרשות המוסמכת רשאית להקטין את הקנס ובלבד ששיעורו לא יפחת מ-1.5
אחוזים לחודש או חלק ממנו.

41. לא סילק מחזיק את היטל המטבע, כולו או מקצתו, במועד שנקבע בתקנות או בצו לפי
סעיף 39, רשאית הרשות המוסמכת לאסור, עד לסילוק היטל, את העברת הבעלות או
החזקה במטבע החוץ שעליו מוטל ההיטל.

הקפאה של מטבע
חוץ

דברי הסבר

מאושרת. מוצע כי היטלים לפי חוק זה יוטלו גם על טובי
כאמור.

פקודת המסים (גביה) מסדירה את ענין גביית
סעיף 38 מסים ודרכי ההוצאה לפועל כשמסים לא
שולמו במועדם.

מעופים מוצע לאפשר לרשות הממונה על גביית התי-
39 ו-40 טלים להאריך מועדי תשלום ולקבוע דרכי
תשלום כדי למנוע בקשות דחיה שאין להן הצדקה, ול-
הרתיע עוסקים מלפגור בסילוק היטל, מוצע לקבוע
ריבית על היטל שמועד תשלומו נדחה וקנס על עוסק
אשר לא סילק היטל במועד שנקבע.

ואגרות המשתלמים לאוצר המדינה, ושיעוריהם לא
נקבעו בגוף החוק, קביעתם בתקנות טעונה אישור
מראש או תוך התקופה הקבועה לכך בחוק - בהח-
לטת הכנסת או בהחלטת ועדה מועדוטיה שהכנסת
הסמיכה לכך.

מוצע כי אישור לשיעורם של היטלים לפי חוק זה
ינתן על ידי ועדת הכספים של הכנסת תוך שלושה חד-
שים מיום פרסום התקנות.

לפי החוק לעידוד השקעות הון, פטורים
סעיף 37 ממסים ומחילולים שונים טובין המיועדים
להקמתו או להרחבתו של מפעל מאושר בהתאם לתכנית

⁷ ס"ח תשי"ט, עמ' 234.

⁸ חוקי א"י, כרך ב', עמ' 1374.

42. לא סילק עוסק את היטל המלאי, היטל הדלק או היטל היבוא, כולו או מקצתו, במועד שנקבע בתקנות, או בצו לפי סעיף 39, רשאית הרשות המוסמכת לאסור, עד לסילוק ההיטל, את העברת הבעלות או ההחזקה בטובין שעליהם מוטל ההיטל וכל עסקה אחרת בהם, או את העברת הטובין ממקום למקום אם הם נמצאים ברשותו של החייב בהיטל או בפיקוחו.
43. המנהל רשאי לעכב הוצאת טובין של חייב בהיטל מפיקוח רשות המכס עד לתשלום כל היטל המגיע ממנו על פי חוק זה על אותם טובין או על טובין אחרים, או עד להגשת דין וחשבון אשר חובה להגישו לפי חוק זה.
44. (א) טובין שבבעלותו, ברשותו או בפיקוחו של עוסק ולא נכללו בדין וחשבון אשר חובה להגישו לפי חוק זה, יחולטו למדינה ועל תפיסתם או שחרורם מן החילוט יחולו סעיפים 188 עד 193, 206 (א), 229 ו-230 לפקודת המכס, בשינויים הנובעים מן הענין.
(ב) סעיף זה יחול גם לגבי טובין שבדין וחשבון אשר הוגש לפי חוק זה נמסרה לגביהם ידיעה שהיא כוזבת בפרט חשוב.
45. (א) חולטו טובין לפי סעיף 44 רשאי המנהל להורות על העברתם למקום שיוורה או להקפיאם בידי המחזיק בהם.
(ב) הוקפאו טובין לפי סעיף קטן (א), חייב המחזיק בהם למסרם לפי דרישת המנהל; לא עשה כן, או מסרם כשהם ניזוקים, יאשם בעבירה, אם לא הניח את דעתו של המנהל שהטובין נעלמו או ניזוקו מסיבות שלא היתה לו שליטה עליהן.
46. מי שהרשות המוסמכת הסמיכה אותו לכך בכתב רשאי, לצורך ביצוע חוק זה או לשם מניעה או גילוי של עבירה עליו, להיכנס לכל מקום כדי לערוך בדיקת מלאי, בדיקת פנקסים ומסמכים אחרים ולתפוס כל דבר העשוי לשמש ראיה במשפט על עבירה לפי חוק זה.
47. הוראות חוק מסים עקיפים (מס ששולם ביתר או בחסר), תשכ"ח-1968⁹, יחולו על היטל יבוא והיטל מלאי.
48. (א) רשות מוסמכת רשאית לגבות ראיות מכל אדם ולמטרה זו רשאית לדרוש ידיעות, פנקסים, מסמכים ותעודות אחרות, שלדעתה יש בהם כדי להבטיח את ביצועו של חוק זה.

הקפאה של טובין

עיכוב טובין

חילוט

הקפאת טובין

סמכויות בדיקה

החלת חוק מסים עקיפים

מסירת ידיעות, מסמכים ותעודות אחרות

ד ב ר י ה ס ב ר

לפעול כהחרמת הטובין. מוצע כי הוראות אלה יחול גם על טובין שלא נכללו בדו"ח שיש להגישו לפי חוק זה ועל טובין שלגביהם נמסרו ידיעות כוזבות.

חוק מסים עקיפים (מס ששולם ביתר או סעיף 47 בחסר), תשכ"ח-1968, קובע את התקופה שבתוכה חייב נישום שלא שילם מסים מסויימים לשלם אם נדרש לעשות כן, ואת התנאים שבהם אין חובה לשלם כאמור, הכל בהתאם לסיבת אי התשלום ומידת ידיעתו של החייב בדבר חובתו לשלם את המס. כן נקבעת החובה להחזיר מס ששולם ביתר. מוצע כי הוראות אלה יחולו על היטל יבוא והיטל מלאי.

סעיפים 41-43 ליעול גביית ההיטלים מוצע להסמיך את הרשויות הממונות לאסור העברת בעלות או חזקה ולעכב שחרור מפיקות המכס עד שיסולק ההיטל או עד שיוגש דו"ח.

סעיפים 44 ו-45 יחולטו למדינה ובהם טובין מוברהים, טובין שיובאו או הובלו בניגוד לדין וטובין חבי מכס שהוצפנו או שלא נמסר לגביהם מידע שיש לגלותו לפי דין. סעיפים 188 עד 193, 206 (א), 229 ו-230 לפקודת קובעים את סמכויות התפישה של טובין מחולטים ודרכי הטיפול בהם, חובת הראיה בהליכים וכוחה של הרשעה בעבירה

⁹ ס"ח תשכ"ח, עמ' 156.

- (ב) בלי לגרוע מן האמור בסעיף 52 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971¹⁰, לא תיגבה ראייה מכוח הסמכויות לפי סעיף קטן (א) אם נתקיים אחד מאלה:
- (1) הנדרש למסור את הראייה הוא בן-זוגו, ילדו או הורהו של העוסק או אדם המועסק בעניניו על יסוד מהימנות אישית;
 - (2) הראייה חסויה על פי כל דין ואין חובה למסרה לבית משפט.

קביעת מחיר
מקובל במקרים
מסויימים

49. סולקו טובין מפיקוח רשות המכס לפני היום הקובע אך המסים, כמשמעותם בסעיף 14, משתלמים ביום הקובע או לאחריו, הרי בחישוב אותם מסים לצורך קביעת היטל המלאי יהיה מחירם המקובל של הטובין כמשמעותו בסעיף 130 לפקודת המכס מוגדל בשיעור עליית השער החדש לעומת השער הקודם; "טובין", לענין סעיף זה - לרבות טובין שיובאו לישראל ותמורתם או חלק ממנה שולמו שלא במטבע שנרכש בהקצבה.

עבירות ועונשין

50. (א) מי שעשה אחת מאלה:
- (1) מסר לרשות מוסמכת ידיעה, פנקס, מסמך או תעודה אחרת שהם כוזבים בפרט חשוב, משנדרש למסרם מכוח חוק זה;
 - (2) העלים, השמיד, שינה או סירב למסור ידיעה, פנקס, מסמך או תעודה אחרת שנדרש למסרם מכוח חוק זה;
 - (3) הפריע לרשות מוסמכת או לאדם הפועל בשליחותה לבצע את סמכויותיהם לפי חוק זה או מנע זאת מהם, -

דינו - מאסר שלוש שנים או קנס 100,000 לירות; אולם אם נעברה העבירה בקשר להיטל מטבע יהיה שיעור הקנס פי שלושה משווי מטבע החוץ לפי השער החדש אשר בקשר עמו נעברה העבירה או 100,000 לירות, ואם נעברה העבירה בקשר להיטל מלאי או היטל דלק - פי חמישה משווי הטובין אשר בקשר אליהם נעברה העבירה או 100,000 לירות, הכל לפי הסכום הגדול יותר.

(ב) מי שעבר על הוראות סעיף 10, 18 או 35 או על תקנות שהותקנו לפי חוק זה, דינו - קנס 50,000 לירות; אולם אם נעברה העבירה בקשר להיטל מטבע יהיה שיעור הקנס פי שניים משווי מטבע החוץ לפי השער החדש אשר בקשר עמו נעברה העבירה או 50,000 לירות, ואם נעברה העבירה בקשר להיטל מלאי או היטל דלק - פי שלושה משווי הטובין אשר בקשר אליהם נעברה העבירה או 50,000 לירות, הכל לפי הסכום הגדול יותר.

(ג) נעברה עבירה על חוק זה במהלך עסקו של חייב בהיטל בידי פקיד, פועל, שליח, סוכן או בא כוח של החייב בהיטל, יאשם החייב בהיטל בעבירה, זולת אם הוכיח שנקט כל האמצעים הסבירים להבטיח קיומו של חוק זה או שהעבירה נעברה שלא בידיעתו.

(ד) נעברה עבירה על חוק זה בידי חבר-בני-אדם, יאשם בעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה מנהל פעיל, שותף, מנהל חשבונות או פקיד אחראי של אותו חבר-בני-אדם, זולת אם הוכיח שנקט כל האמצעים הסבירים להבטחת קיומו של חוק זה או שהעבירה נעברה שלא בידיעתו.

דברי הסבר

<p>נעברה העבירה. כן מוצע לאפשר קבלת כופר כסף עד לסכום הקנס הגבוה ביותר שמוותר להטילו בשל העבירה, במקום להעמיד את העבריינין לדין פלילי.</p>	<p>מכיוון שמדובר בעבירות בעלות משמעות 50 ו-51 כלכלית, מוצע כי גובה הקנס המירבי יהיה מכפלה של שווי מטבע החוץ או הטובין שבקשר אליהם</p>
--	---

¹⁰ ס"ח תשי"ד, עמ' 192; תשכ"ה, עמ' 48; תשכ"ט, עמ' 67, עמ' 99; תשל"ל, עמ' 125.

51.	נוכחה רשות מוסמכת, כי אדם עבר על הוראה מהוראות חוק זה או תקנות שהותקנו לפיו, רשאית היא, בהסכמתו של האדם, לקחת מידו כופר כסף שלא יעלה על הקנס הגבוה ביותר שמותר להטילו בשל אותה עבירה; הוגש כתב אישום על אדם, אין לקבל כופר כסף בשל העבירה כל עוד לא הודיע היועץ המשפטי לממשלה על עיכוב הליכי המשפט.	כופר
52.	שר האוצר רשאי לשנות את התוספת הראשונה ואת התוספת השניה.	שינוי התוספות
53.	שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.	ביצוע ותקנות

תוספת ראשונה

(סעיף 1)

מ ט ב ע ח ו ן

דולרים של ארה"ב	כתרים נורבגיים
דולרים קנדיים	פלוריינים הולנדיים
לירות שטרלינג	מרקים גרמניים
דולרים אוסטרליים	מרקים פינניים
רנדים של דרום אפריקה	שילינגים אוסטריים
פרנקים שווייצריים	פרנקים בלגיים
פרנקים צרפתיים	לירות איטלקיות
כתרים דניים	דינרים ירדניים
כתרים שבדיים	יינים יפניים

תוספת שניה

(סעיף 31)

ד ל ק

בנוין בעל אוקטן כלשהו	מזוט קל
בנוין נ.ר.מ.	מזוט כבד
גז נפט מעובה	נפט גלמי
קרוסין	נפטא
דלק סילונים	דלק לקטנועים
סולר	שמני סיכה
סולר מפורצת	משחות סיכה
דיזל	זפת (אספלט)
מזוט קל מיוחד	

חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) (תיקון), תשל"ז-1977

1. בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א-1971 (להלן - החוק העיקרי), מיקון סעיף 13 במקום סעיף 13 יבוא:

13. (א) לא יוחזק קטין במעצר אלא בבית מעצר נפרד לקטינים או באגף בבית מעצר כללי, ובלבד שאותו אגף יהיה מופרד לחלוטין, ייועד לקטינים בלבד ולא יהיו גישה או קשר ראייה בינו לבין אגפיו האחרים של בית המעצר או שוכניו.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) מותר להחזיק קטין לצורך חקירה בלבד כתחנת משטרה, ובלבד שיוחזק בנפרד ולא יהיה מגע בינו לבין חשודים או עצירים בגירים; היתה תחנת המשטרה במקום ישוב אשר בו או בקרבתו יש בית מעצר לקטינים - אין להלין את הקטין אלא בבית המעצר.
- (ג) שר הסעד רשאי להכריז על מעון נעול כבית מעצר לקטינים.

בתי מעצר לקטינים

2. בסעיף 49 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) תחילתו של סעיף 13 (א) תהיה ביום שנקבע בצו של שר הסעד אולם לא יאוחר מיום ח' בניסן תשמ"ב (1 באפריל 1982), ובלבד שעד למתן צו כאמור לא יוחזק קטין במעצר יחד עם אדם שאינו קטין; צו כאמור יכול שיהיה מסווג לפי אזורים שיקבע שר הסעד בהסכמת שר המשטרה."

דברי הסבר

בעוד ששר הסעד הוא הממונה על ביצוע החוק, הרי שביצוע סעיף 13 (א) - הלכה למעשה - הוא בידי המשטרה, אשר לה סמכויות המעצר. מסתבר כי מסיבות תקציביות לא ניתן היה להקים בתי מעצר נפרדים לקטינים עד היום הקובע. עוד מתברר כי הקמת מבנים נפרדים, אשר ישמשו כבתי מעצר לקטינים בכל אזורי הארץ, כרוכה במעמסה כספית אשר המדינה אינה יכולה לעמוד בה. לכן ניתנת ההצעה אפשרות להקים במקום בתי מעצר נפרדים לחלוטין - אנשים נפרדים בבתי המעצר הכלליים, בתנאי ההפרדה המצויינים בסעיף.

כן מוצע לדחות את מועד כניסתו לחוק של סעיף 13 (א) האמור עד ליום 1.4.82, ובכך יינתן פרק הזמן הנדרש לביצוע התכנית הרב-שנתית שעיבדה המשטרה לענין זה.

מתן רשות למשטרה להחזיק קטין בתחנת משטרה לצרכי חקירה ובתנאים המפורטים בסעיף, מיועדת להחיש את סיום חקירתו של הקטין ולא להאריכה על ידי טלטוליו מתחנת המשטרה לבית המעצר וחזרה.

סעיף 13 לחוק מורה לאמור:

13. (א) לא יוחזק קטין במעצר אלא בבית מעצר נפרד לקטינים.

(ב) שר הסעד רשאי להכריז על מעון או על מעון נעול כבית מעצר לקטינים.

סעיף 13 (א) ייכנס לתוקף ביום י"ג בניסן תשל"ז (1 באפריל 1977), וזאת מכוח סעיף 49 (ה) לחוק, שזו לשונו:

"(א) תחילתו של סעיף 13 (א) ביום שנקבע בצו של שר הסעד, אולם לא יאוחר מהיום הקובע האמור בסעיף קטן (ה), ובלבד שעד למתן צו כאמור לא יוחזק קטין במעצר יחד עם אדם שאינו קטין.

(ה) היום הקובע, לענין סעיף זה - יום כ' בניסן תשל"ה (1 באפריל 1975), אולם שר הסעד, בהתייעצות עם ועדת השירותים הציבוריים של הכנסת, רשאי לפני המועד האמור, לקבוע לכך יום אחר, שאינו יותר משנתיים אחריו."

1 ס"ח תשל"א, עמ' 134.

חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 12), תשל"ז-1977

1. בסעיף 1 לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תשי"ז-1950 (להלן - החוק העיקרי), בהגדרת "כן משפחה" של חייל שנספה במערכה, אחרי פסקה (א) יבוא:

"(א) מי שהיה בעלה של הנספית ביום מותה, ובכלל זה גבר שלפני מות הנספית גר יחד עמה וביום מותה היה ידוע בציבור כבעלה - כל עוד לא נישא לאחת (להלן - אלמן);".

1. אחרי סעיף 1 לחוק העיקרי יבוא:

א1. כל האמור בחוק זה לגבי אלמנה של נספה ושארירי, יחול אף על אלמן של נספית ושאריריה, בתיאומים לפי הענין הנובעים מכך."

3. חוק זה יחול, לגבי הזמן שלאחר תחילתו, גם על אלמן של חיילת שנספתה במערכה לפני תחילתו, ולענין סעיף 26 (א) לחוק העיקרי ייקרא לגביו "כתום שנה מיום תחילת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 12), תשל"ז-1977" במקום "כתום שנה מהיום הקובע".

דברי הסבר

קרבת, אלא יכתוצאה מחבלה, ממחלה או מהחמרת מחלה, שאירעו בתקופת שירותו עקב שירותו."

בחוק משנת 1950 ובתיקונים לו לא הוכר אלמן של חיילת שנספתה כמי שזכאי לקבל תגמולים עקב פטירת אשתו בהיותה חיילת, ואפילו נשאר עם האלמן ילדים שמעתה יוטל כל עול גידולם וחינוכם עליו בלבד.

מדינה הנוקטת לשירותן של נשים במערכת הבטחון, ראוי שתדאג כי לא יקופחו זכויות בני זוגן של נשים אשר נפטרו עקב שירותן הבטחוני.

הצעת החוק באה לתקן עוול זה ולהסיר את הקיפוח שקיים זה שנים רבות, בכך שהיא מחילה את הוראות החוק המתייחסות לאלמנה של חייל שנספה במערכה, אף על אלמן של חיילת שנספתה במערכה.

ישראל היא אחת המדינות הבודדות המקיימת שירות חובה של בנות בצבא. שירות החובה של הבת נפסק אמנם עם נישואיה, אולם היא ממשיכה לשרת בשירות מילואים עד לידת ילדה הראשון. במצבה הבטחוני של ישראל יש בשירות נשים בצה"ל גורם מרכזי ליצירת תדמית חיובית והגשמת עקרונות השוויון בין המינים הלכה למעשה.

עם זאת, קיימת אפליה לגבי החיילת באחד התחומים החשובים והרגישים ביותר של השירות הצבאי. חיילת ושואה שנפטרה בתקופת שירותה עקב שירותה - בעלה אינו זכאי לתגמולים.

לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תשי"ז-1950, הקובע את זכויות השאירים לגימ" לאות, "נספה" הוא חייל שנפטר לאו דווקא בפעולה

חברת הכנסת ש/ ארבל-אלמוזלינו

1 ס"ח תשי"ז, עמ' 162; תשי"ב, עמ' 287; תשי"ח, עמ' 172; תשכ"ג, עמ' 36; תשכ"ה, עמ' 295; תשכ"ז, עמ' 140; תשכ"ח, עמ' 254; תשל"א, עמ' 126; תשל"ג, עמ' 66, עמ' 252; תשל"ה, עמ' 10; תשל"ו, עמ' 118.